

kuului juhla- ja virkistystilaisuuksia, joissa vanhuksat itse suorittivat ainakin osan ohjelmasta sekä retkiä, kuntovoimistelua ja muuta liikuntaa. Työtuvat järjestivät ohjattua askartelutoimintaa ja halukkaiden käytössä oli lisäksi erilaisia pelejä, sanoma- ja aikakauslehtiä yms. Tarvon virkistyskeskuksen toimintaan sisältyi myös päivätansseja, Meilahden toimintaan tanssi ei sen sijaan kuulunut.

Pihlajasaaren virkistyskeskuksen *kokeilunluonteinen* toiminta tapahtui urheilu- ja ulkoiluvirastolta vuokratussa kiinteistössä läntisessä Pihlajasaarella. Toiminta oli suunniteltu tapahtuvaksi »tee se itse» periaatteella. Vanhuksat osallituivat mm. saarella olevan rakennuksen kunnostukseen. Lisäksi vanhuksilla oli mahdollisuus kahvin keittoon ja grillaamiseen sekä kevyen aterian valmistukseen omista raaka-aineista. Urheilu- ja ulkoiluvirasto järjesti kolmena päivänä viikossa ohjattua kunto liikuntaa.

Kertomusvuonna järjestettiin entiseen tapaan vanhuksille mahdollisuus osallistua mm. 80 teatteri näytökseen, 20 elokuvaesitykseen, 12 konserttiin, 6 juhlaan, 23 retkeen ja 5 ruoanvalmistuskurssiin. Helsingin IV sairaanhoitajakoulun oppilaiden antamaa jalkojenhoitoa sai 313 vanhusta. Edellä mainittuihin eri tilaisuuksiin yms. jaettiin yht. 31 219 *vapaalippua*.

Uutena toimintamuotona *jaettiin lippuja* Kansallisopperaan ja kaupungin omistamiin uimahalleihin.

Yhteistoimintaa jatkettiin virkistystoimintaa harjoittavien järjestöjen sekä kaupungin eräiden virastojen ja laitosten kanssa.

Vanhusten virkistystoimintaan käytettiin palkkausmenoja lukuun ottamatta 89 120 mk. Lisäksi avustettiin vanhusten virkistystoimintaa harjoittavia järjestöjä.

Loma- toiminta

Huoltolautakunnan tekemän päätöksen mukaisesti tehtiin Äitien Lomahuolto r.y.:n kanssa sopimus huoltoviraston osoittamien 60 vuotta täyttäneiden helsinkiläisten ottamisesta Äitien Lomahuolto r.y.:n jäsenjärjestön lomakoteihin. Talousarvioon varatusta määrärahasta maksettiin 172 varattoman tai vähävaraisen vanhuksen täysihoitomaksuna yhteensä 17 430 mk.

10. Huoltolautakunnan työtuvat

Työntekijät ja toiminta

Huoltosuhteessa olevia työntekijöitä voitiin talousarvion mukaan sijoittaa työtupiin kaikkiaan 116 ja työsuhteessa olevia 24. Osa työtupien huoltosuhteessa olevista työntekijöistä työskenteli Koskelan sairaskodin työhuoneissa.

Varsinaisen suojatyön ja vanhusten askarrutuksen lisäksi työtuvat toimivat kaupungin tekstiilien sekä nahka- ja kumitavaroiden *yhteishankintaelimenä*. Suurimpina asiakkaina olivat keskuspesula, huoltolaitokset, sairaalat, lasten päiväkodit, kansakoulu ja terveydenhoitovirasto, joille valmistettiin mm. erilaisia liinavaatteita, henkilökunnan suojavaatteita ja verhoja. Lisäksi suoritettiin huonekalujen korjaus-, verhoilu- ja kunnostustöitä. Mattokutomossa kudottiin mattoja kaupungin omille laitoksille ja yksityisille henkilöille. Työtupien keskusvarasto välitti erilaisia tekstiilituotteita ja kankaita kaupungin virastoille ja laitoksille. Jalkineiden, vaatteiden yms. jakelu huoltoavun saajille ja vähävaraisille kansakoulujen oppilaille oli niin ikään työtupien tehtävänä.

Huoltosuhteessa olevien *työntekijöiden lukumäärä* oli suurimmillaan lokakuussa (113) ja pienimmillään (93) toukokuussa. Kaikkien työntekijöiden keskimääräinen luku kuukausittain oli 124. Työ- ja huoltopäiviä oli koko vuonna 29 338, niistä huoltosuhteessa olevien 23 193 ja työsopimussuhteessa olevien 6 145. Työsopimussuhteessa olevien työntekijöiden keskim. päiväansio oli 61.70 mk ja huoltosuhteessa olevien keskim. työraha 9.51 mk. Viimeksi mainitut saivat lisäksi vapaan ruoan työpäivinä tai sen korvauksena 6.50 mk ja 1.2. lukien 7.20 mk sekä 4.12. lukien 8.60 mk. Vapaa-lauantai-ilta ja arkipäivien kohdalle sattuvilta juhlapäiviltä maksettiin ruoka-avustusta 6.50 mk, 1.2. lukien 7.20 mk ja 4.12. lukien 8.60 mk.

Työtuvilla järjestettiin Khn 25.2. ja 30.9. tekemien päätösten mukaisesti *suojatyökokeilu* 1.4. - 31.10. alkoholisteista kootulle kahdelle 10 henkilön ulkotyöryhmälle. Heille maksettiin 10.75 mk/pv. *Suojatyökokeilu*

Työtupien bruttomenot kirjanpidon mukaan olivat 1 761 221 mk ja bruttotulot 1 685 552 mk, joten nettomenoiksi jäi 75 669 mk. *Talous*

Ehkäisevänä huoltomuotona oli työtuvilla tietty sosiaalinen merkityksensä. Suurimmalle osalle em. työntekijöistä työtuvat merkitsivät *suojatyöpaikkaa*, mutta usealle se oli myös *kuntouttamis-, työ- kokeilu- ja työhönvalmennuspaikka*. Kuntouttamistarkoituksessa otettiin työtupiin mm. Hesperian ja Nikkilän sairaaloiden jälkihuollossa olevia psykiatrisia toipilaita 50 henkilöä. Näiden kuntouttamisesta saadut kokemukset olivat myönteisiä. Yhteistoiminnassa valtion työvoimaviranomaisten kanssa pyrittiin pystyvimpiä osatyökykyisiä sijoittamaan avoimille työmarkkinoille. *Sosiaalinen merkitys*

Kertomusvuonna teetetyt työt olivat pääasiallisesti erilaisia tekstiilitöitä. Vuoden alussa oli askarrutustyössä mukana 253 ja lopussa 237 vanhusta; askarrutustoiminnan jättäneitä oli vuoden aikana 71 ja uusia tuli 55. *Vanhusten askarrutus-toiminta*

Työtupien askarrutusosastolta tapahtuneen ohjauksen lisäksi *ohjattiin askarrutusta* vanhusten asuintaloissa sekä Meilahden vanhusten virkistyskeskuksessa.

Kotikäynnejä tehtiin kertomusvuoden aikana 1 448 ja vanhusten käynnejä työtupien askarrutuskeskuksissa oli 5 988. *Askarrutusrahoja* maksettiin vanhuksille yht. 81 877 mk ja askarrutustuotteita myytiin 144 690 markan arvosta. Suurin yksityisen vanhuksen kertomusvuoden ajalta saama askarrutuspalkkio oli 3 056 ja pienin 3 mk.

Kertomusvuoden lopussa askarrutustyössä mukana olleitten vanhusten keski-ikä oli n. 72 vuotta, vanhin oli 91-vuotias. Vanhusten askarrutustuotteiden myynnin hoiti Fredrikink. 65:ssä sijaitseva myymälä »Aina Ilona».

Työtuissa työskennelleitä henkilöitä ei ole tämän kertomuksen yleisissä, huoltoa saaneita koskeissa tilastollisissa selvityksissä luettu huollettaviin, mikäli he eivät ole saaneet muuta huoltoa.

Huoltotoimen kustannukset

1. T u l o t j a m e n o t

Seuraavat taulukot osoittavat huoltotoimen arvioitujen ja todellisten tulojen ja menojen jakautumisen eri ryhmiin.

Tulot	Arvioidut tulot talousarvion mukaan	Todelliset tulot tilien mukaan
	m a r k k a a	
Huoltolautakunta ja -hallinto	525 166	415 155
Huoltoapu		
Korvaukset valtiolta	736 000	871 898
» vierailta kunnilta	30 000	28 770
» yksityisiltä	11 630 000	15 066 011 ¹⁾
Kodinhuoltoapu		
Valtionavustukset	1 000 000	1 103 486
Kodinhoitomaksut	221 400	335 540
Vuokrat	35 000	35 756
Muut tulot	80 000	68 683
Vanhusten asunnot	1 505 528	1 539 925
Työtuvat	1 460 000	1 685 552
Toukolan hoitokoti	104 467	141 526
Tervalammen työlaitos		
Työlaitoksen tulot	479 589	440 294
Korvaukset valtiolta	613 600	639 674
Tervalammen maatila	442 320	585 096
Koskelan sairaskoti		
Poliklinikkatulot	65 000	56 919
Ateriamaksut	340 000	334 588
Luontoisedut	14 400	1 446
Vuokrat	375 464	435 586
Muut tulot	450 400	594 824
Kustaankartanon vanhainkoti		
Ateriamaksut	102 000	92 400
Luontoisedut	3 400	4 294
Vuokrat	139 800	179 225
Muut tulot	144 300	215 758
Roihuvuoren vanhainkoti laitoksineen		
Ateriamaksut	122 400	95 136
Luontoisedut	7 440	9 896
Vuokrat	49 097	59 848
Muut tulot	65 000	115 739
Riistavuoren vanhainkoti ja vanhusten asuintalot		
Ateriamaksut	59 000	61 289
Luontoisedut	3 371	4 094
Vuokrat	237 496	284 588
Muut tulot	28 100	51 620
Suursuon vanhainkoti		
Ateriamaksut	129 200	111 409
Luontoisedut	9 496	11 987
Vuokrat	134 187	145 350
Muut tulot	77 800	158 513
Myllypuron sairaskoti		
Ateriamaksut	83 300	75 491
Luontoisedut	5 000	4 265
Vuokrat	108 700	144 020
Muut tulot	27 250	56 764
Yhteensä	21 644 671	26 262 415

1) Tästä on Koskelan sairaskodissa sekä Kustaankartanon, Roihuvuoren ja Suursuon vanhainko-
deissa ns. itsemaksavien ja yksityispaikoilla olleiden maksuja 2 255 897 mk.

Menot	Määrärahat	Todelliset menot tilien mukaan
	markkaa	
Huoltolautakunta ja -hallinto	13 344 890	13 482 243
Huoltoapu		
Lääkintäkustannukset	1 700 000	1 159 919
Hautauskustannukset	150 000	252 466
Kotiapumaksut	950 000	1 012 469
Muu huoltoapu	13 000 000	11 477 770
Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien avohuolto	166 446	144 747
Irtolaisten avohuolto	1 000	174
Kodinhuoltoapu	7 209 386	7 531 219
Muu kunnallinen sosiaalituki		
Työhuolto	141 500	128 464
Toipilasrahat	300 000	217 835
Sokeiden asumistuki	25 000	3 780
Lomatoiminta	23 000	17 769
Vanhusten väliaikaisen asumistuen lisä	9 500	370
Vanhusten virkistystoiminta	90 000	89 120
Vanhusten asunnot	3 837 281	3 518 301
Työtuvat	1 771 754	1 761 221
Toukolan hoitokoti	185 309	203 511
Tervalammen työlaitos	1 837 077	2 063 449
» maatila	685 620	662 471
Koskelan sairaskoti	38 638 273	41 849 081
Kustaankartanon vanhainkoti	12 762 547	14 020 907
Roihuvuoren vanhainkoti laitoksineen	7 195 470	7 881 583
Riistavuoren vanhainkoti ja vanhusten asuintalot	4 899 488	5 347 243
Suursuon vanhainkoti	8 691 056	9 538 313
Myllypuron sairaskoti	7 593 697	8 272 805
Hoito sairaaloissa ja muissa laitoksissa		
Hoito sairaaloissa	2 935 000	1 338 824
Hoito muissa laitoksissa	9 520 000	11 223 854
Muut huoltotoimen menot		
Avustukset	3 686 390	3 583 096
Käyttövarat	2 756 159	814 511
Yhteensä	144 105 843	147 597 515
Osuudet Kansaneläkelaitoksen menoihin	37 496 600	41 143 478
Kaikkiaan	181 602 443	188 740 993

2. Huollosta perityt korvaukset

Asiamiesosaston toimesta perittiin kertomusvuonna korvauksia annettusta huollosta seuraavasti:

	korvaus huolto- lautakunnan anta- masta huollosta	korvaus lasten- suojelelautakun- nan antamasta huollosta	yhteensä
	mk	mk	mk
Valtiolta perityt ¹⁾	871 898	1 053	872 951
Toisilta kunnilta perityt	28 770	126 654	155 424
Yksityisiltä perityt	12 810 114	2 761 566	15 571 680
Yhteensä	13 710 782	2 889 273	16 600 055

Pääosa yksityisiltä perityistä korvauksista kertyi kansaneläkkeistä.

1) Valtio korvasi vuosilta 1973—74 sotilasavustuksista yht. 1 155 115 mk ja kotiuttamisrahoista 55 590 mk. Nämä luvut eivät sisälly huoltolautakunnan tilinpäätökseen.

Edellä mainittujen korvausten lisäksi suorittivat Koskelan sairaskodissa, Kustaankartanon, Roihuvuoren ja Suursuon vanhainkodeissa hoidetut ns. itsemaksavat potilaat hoidon korvauksena 2 075 938 mk ja yksityispaikoilla olleet 179 959 mk.

Kodinhoidosta saadut tulot ja Tervalammen työlaitoksen osalta valtiolta saadut korvaukset sekä poliklinikkatulot ilmenevät tilierittelystä. Tässä kohdassa mainittuja tuloja ei ole otettu huomioon annetusta huollosta perittyjä korvauksia laskettaessa.

Asiamiesosasto esitti toisiin kuntiin kohdistuvia korvausvaatimuksia kaikkiaan 134 avunsaajapäähenkilöä koskevassa tapauksessa, joista 88 oli huoltolautakunnan ja 46 lastensuojelulautakunnan antamasta huollosta. Toisilta kunnilta saapui korvausvaatimuksia 342 päähenkilölle annetusta huollosta. Valtiolta haetuista korvauksista oli 52 sotasiirtolaishuoltoa, 418 mustalaisväestöä ja 13 vähävaraisten äitien lomamatkakustannuksia koskevia hakemuksia.

Näiden lisäksi tehtiin *valtiolle tilitys*. 445 henkilölle sotilasavustuslain nojalla myönnetystä *sotilasavustuksesta* sekä 537 henkilölle kotiuttamisrahallain nojalla myönnetystä *kotiuttamisrahasta*. PAVI-lain 35 §: n 1 momentissa mainittuja tapauksia oli 2 580. Yksityisiin avunsaajiin kohdistuvia velkomistapauksia oli vuoden lopulla 14 383. Huollettavien eläkkeitä oli hoidettavana vuoden lopussa 6 021 henkilön osalta. Eläkkeistä annettiin laitoshoidossa oleville käyttövaroja 3 785 570 mk ja eläkkeitä välitettiin 5 497 809 mk, lisäksi maksettiin ylimääräisiä käyttövaroja huollettaville heidän pankkitileiltään 634 116 mk.

3. Kassa- ja tilitoiminta

Rahatoimiston Kallion osasto vastasi huoltolautakunnan ja sen alaisten laitosten rahaliikenne- ja kirjanpito tehtävistä sekä arvo-omaisuuden hoidosta.

Huostaanotettuja pankkikirjoja oli vuoden päättyessä kaikkiaan 3 032 kpl vuoden lisäyksen ollessa 93 kpl. Pankkitalletusten yhteismäärä oli 6 958 492.62 mk. Muu osa huostaanotetusta arvo-omaisuudesta koostui pääasiassa arvoesineistä, saamamieskirjoista, osakkeista ja obligaatioista.

Huoltoviraston puolesta

Usko Tiainen

Huoltotoimen toimitusjohtaja

Helena Meskanen

Aktuaari